

1909г.

دوردجى ايل

1909

ملا ناصر الدين

№18. Цъна 12 к.

МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىمتى 12 قىك

18

قارداش، تیزادل، پولکى ويرگىت: ملا گىر. (شىئە شەرىزى)
Pagu Asaka, расплатившись сокорой: мулла идет.

POTTEPZ.

— شەرى، قىاودل دان خليلىك دن دارى؟
— يېر آخوند، يۇخان در گتۈريرىم.
— باساڭىز، نەمە ئەقادىمە! (بى شۇمىز)

اداره و قاتور
تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.

Тифлісъ, Давидовская ул. д. № 24.
Редакція журналу „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“
телеграм ایچون آدریس: تفلیس، ملا نصر الدین.

Тифлісъ, „Молланасреддинъ“
اعلان قیمتی

قیمت صحفه دیجیتال ایله برسطه‌ی ۱۰ قیک، دال صحفه‌ده ۷ قیک.
آدریس ده یشمک حقی ۳ دانه یدی قیک لک مارقه‌در.

آبونا قیمتی

قافقازده و روسیه‌ده: ۱۲ آیلغی - ۵ میان

» » ۶ آیلغی - ۳ میان

» » ۳ آیلغی - ۱ میان ۶۰ قیک

اجنبی مملکت‌لرده: ۱۲ آیلغی - ۶ میان

» » ۶ آیلغی - ۴ میان

فسخه‌سی ادره‌مزده ۱۰ قیک، اوزگه شهرلرده ۱۲ قیک.

۱۹۰۹ مای ۳

هفتده بر دفعه چیخان تورک مجموعه‌سی در.

۲۵ ربیع‌الآخر ۱۳۲۷ بازار

Акционерное Общество „ГРАММОФОНЪ“ *Тифлісскаго Отдѣленіе.* Головинский проспектъ, № 9

آسیالی غرامافون شرکتی

تفلیس شعبه‌سی

تفلیس، غالاوینسقی کوچه‌ده نمره ۹.
مشتری جناب‌لریندن توقع ایدیریک که
ساخته مال‌لاردان احتیاطلی اولسونلار و بزیم
شرکتک مالینی آلاندہ فابریقا نشانه‌مزه دقت
ایتسونلار. هر بر غرامافون و پلاستینقاتک
اوستنده که بزیم فابریقا نشانه‌مز وار - هان
مال محکم‌در، سسلری آیدین چخاردیر، میخان
لیزی اصل آمیریقانسقی در، قورو لماعی اوژون
در و غیره.

شاهک اذنی ایله همین پلاستینقالار

عشق آباد شهرنده ساتیلیر جناب

افندی‌یوف قارداشلارك ماغازه‌سنده

شاهک پلاستینقالارنک نومره‌لری:

2-110000

تازه خبر

مرحوم مظفر الدین شاهک ۱۹۰۶ مجي ایله زانویه

آپنک آون آلتی سنه بویور دیقلاری نطقی غرامافونک

اوچ پلاستینقاتیه گوتورولوبدر.

2-110001

2-110002

فارس تورک و فارس دیلمنده ایکی طرفی زو نو فون لار ساتیلیر بری ۷۵ قیکه و بر میان ۵۰ قیکه.

تیز وقت‌ده چوخ‌لیجه تازه پلاستینقالار چخاجاق، و اونلارك ایچنده

جبارلک، مشهدی محمدلک، مجید بیهودو فاث، مشهدی غفار ایرانلی نک، هلاللک، باقراتلک، آسلامانک

و بو جور معابر چالوب اوخوانلارك مغاماتی چالیناجاق.

سیاهی‌لار، پریسی‌قورانلار، ایسته‌نن کیمی گوندھریلور.

غرامافونک حصه‌لری ده ساتیلیر، پریسی‌قورانلاری تعمیر ایله‌مک ایچون ماغازه‌مزده اوستاخانه وار.

بنیمکی بیله دوشید

خارمان اوزگکدر

شیلور دگل، طاول دگل؛ صور چالندی
عکس ایلدی صورک سسی هر قلبه سالندی
بایر شبده اوتوز ایلیلیک اموراتیم آلنندی
عنمانلیلرک شاهی وطندن قاوولندی
ایش دوندی اویون اولدی بنیمکی بیله دوشید
«اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشید»
سن مدلی قورخما
غم چکمه دارخما
طهران اوزگکدر

سن وور ایشکی دورما گری مکر و حیلمن
من توپلا دیغیم شیلری هپ قاپدیلار الدن
بولنر کیچر اما هله وار قورخوم اجلدن
سن قارنی یوغون بر شئی ایدک روز ازلدن
بویلوگده یوغون اولدی بنیمکی بیله دوشید
«اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشید»
سن نهرگی چالخا
هیچ باخما بو خالخا
آیران اوزوگکدر.....

ایتدیم قسم اما اوزیمی سهوده ساندیم
کامل پاشالار چیده ایدن فکره ایناندیم
باقدیم سکا اوز عهدمی، پیمانمی داندیم
ایللرجه، زمانلارجه، بو گون داندیغیم آلنیم
تاریخ قرون اولدی بنیمکی بیله دوشید
«اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشید»
سن مدلی قورخما

غم راهمنون اولدی بنیمکی بیله دوشید.
دل ورطه خون اولدی بنیمکی بیله دوشید
أیل دوندی جنون اولدی بنیمکی بیله دوشید
طالع بکا دون اولدی بنیمکی بیله دوشید
«اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشید»
سن مدلی قورخما!
غم چکمه دارخما!
دوران اوزگکدر.....

غافلمشم احوالمه سودای سرمند
سودای سریم ایتدی بنی تاج زرمند
ریشم کسیلیرمش دیمه کسگین تبرمند
مشروطه بی سالماقده ایکن بن نظرمند
اول نورالعیون اولدی بنیمکی بیله دوشید
«اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشید»
سن مدلی قاصما!
نا اهله اآل آچما!
میدان اوزگکدر.....

هیچ فایده بخش او لمادی تدبیر لریم حیف
کشف اولدی بتون عالمه تقصیر لریم حیف
بر عکس اثر ایلدی تعییر لریم حیف
آلداتمادی بو ملتی تزویر لریم حیف
یولدوزدهک... یولدوزدهک تعمیر لریم حیف
هپ کن فیکون اولدی بنیمکی بیله دوشید
«اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشید»
سن مدلی برک دور
توبیرالسری دولدور

ده بیله حرمه خانه لش یو خذره اوندون شهر نده ایله همچنان فاحشه
خانه اور که اوراده نه اینکه دورت یوز، بلکه دورت میدن دن
آرتق قیز وار. موسقووا شهربنگ لاب مرکز بنده تمام کوچه نک
عمار تاری هجض بیله ایشلر دن او تری تیکیاوب و آخشم چراغی
یانا ندان سحره کیامی فایتو فلاار قیز ها قیز ایله ایشله مکده در لر.
یورو پاده هانسی بر شهر وار که اوراده عبدالحمید ک حرم
خانه سنه او خشیان بر لوطی خانه او لمسون.
و بونلار کیچندن سوراء بزیم او ز سلطان مزک حرم لرینگ
غیر تینی چکمک مگر یورو پالی لاره قالوب؟

ایکمچی سبب: برو ساعتلهقه بیله تو تاخ که عبدالحمیدک حرمخانه ایشلری
توکورمگه لایق برو شئی در، چوخ عجب،
بونك یوروپالی لره نه ضرری؟ مگر حرمخانه لره قاتیلان قیز
لار یوروپا قیزلاریدر. دنیا و عالم بوکا شاهددر که سلطانک
دورت یوز اodalقلاری داغستان چرکس لرینک، قافقاز مسلمان گور
جی لرینک، شامک آغ عرب ظایقه لرینک گوزل و بالاجه قیزلاریندن
در که عبدالحمیدک مأمورلری فرصت دوشن کیمی خلوتجه اورا-
دان بورادان شکار ایدوب زور ایله آپاروب قاتوبلاز حرمخانه به.
و بوراده گنه برس ایله پیس ایش یو خدر: تو تاخ که شریعت ده
هیچ برو مسلمان دورت نکاحلی آرواندان آرتیق آروات آلا یلمز،
ایستم خلیفه اویسون، ایستم چوبان اویسون، اما گنه برو بر
چرکین ایش دگل - اگر اویسیدی، شیخ الاسلام شریعت نامنه
سلطانک برو حركتنه اعتراض ایدوب مانع او لاری. و ثانیاً، بورا-
ده برو کسه برو ظامده یو خدر: دوغری در، قیزلاری توب آپا-
رانده بونلار اول برو چیغیر باغیر سالیر دیلار، اما آخرده خوش
بخت او لور دیلار، چونکه بونلارک هانگیسى سلطانه یاخین او لماق
بختور لگى نه چاتیردى سه قارداشلاری یا عموم او غول لاریده سرایه
چاغریلوب بردن پاشالق با باش خفیه لک منصبنه صاحب او لوزدى.
مثلاً، عبدالحمیدک قاینلری چرکس محمد پاشا، جلال الدین پاشا
بیله عالی مقامه همین برو واسطه ایله چاتوبلاز، و هر چند یسنه
گوگه سیغا شیمان ظاملر جماعته ایلیوبلر، اما ایلیوبلر سهدم مسلمان
جماعته ایلیوبلر، نه اینکه یوروپالی لاره. دخنی او زگله لره نه
دخلی وار؟

دوغري در، او جور که يوروپا غازيه‌لري مسلمان‌لارك حالينى تصوير ايلىورلر - آدام او خويانىدە آغا‌لاماغى گلپىر. مسلمان مملكت لرنده عبدالحميدك حرمخانه‌سىنه او خشىيان مين لرجه حرم خانه‌لر وار. بو حرمخانه‌لر ده مين لرجه «خادم» لى وار. بو انسان بالالا - رينى آفرىقا چوللرندن او غورلىوب مجتهدلارك و شيخ‌الاسلام‌لارك گوزلرېنىڭ قياغىندە قويون كيمى يره يخوب كىشى لىك دن سالوبالار كە حرملىرى طامع ايلەم سونلىرى. يىلە وحشى لىك لىش شىرىعتىڭ ضدى او لا، هىچ بىر «حامى شىرىعت» بويول ده بىر سوز دانىشمىلوب.

غم چکمه دارخمنا
میدان اوزگکدر.....

مظلومملرڭ دوتىي بىنى آخىدا
اينجىقىدى خيانىتلەرىم آللەھى آخىدا
اولدىم سالانىك قىلمەسندە راھى آخىدا
منفالار ارا تركارڭ شاھى آخىدا
مجبور سکون اولدى بىنیمكى يىلە دوشىدى
«اقبال زبۇن اولدى بىنیمكى يىلە دوشىدى»
قاج مەدلەي دورما — چوق سىنەڭما وورما
بىلەلدن گوت سور عبرت — صەلاح ايلە قودورما
و اللە و بىلەل — انسانسان اينان آه....
فرمان گىيىر الدن — سامان گىيىر الدن
يالكز نە كە طەران — ايەران گىيىر الدن.
ابو نصر شىيانى.

دورت پوز قینز.

او خوجی لاریمزر عرض اولسون که بو آخر و قتلرده اجنبي
مطلوب عاتی و خصوصاً پاریزده چخان غازیته لر عبد الحمیده حرمخانه سنبی
ال ده بهانه ایلیوب باشليوبالار ناليق سوزلر ايله بیز مسلمانلار لک
آبرو سینه تو خونماغه آبرو وارهی یا یوخمی - بو بس او رگه
مسئله در، اما سوز بوراسنده در که آیا نه سبیه او نلار او ز گوز
لسینده قیلی گورمیوب بزیم گوزومزده تیری گورورلر؟
او خوجی لاریمزر اذنی ايله و هلت پرسنلک وظیفه هی یورینه
یتورمک قصدیله من ده لازم بیلیرم یوروپالی لاره نجه که لازم در
جواب ویرهم، ايله جواب ویرهم که برده حرام زاده لر جرئت
ایلیوب مسلمان آدی چکمه سونلر.

دوغري در، و بونى انكار ايدهمك او لماز كه عبدالحميدك
آلتميش رأس آروادى وار ايىدى و بو آرواتلا-
ريندان سوايى اوچ يوز قىزدان عبارت اولان حرمخانەسى وار
ايىدى. عورتلرلۇ آنجاق اون بىينى عبدالحميدە ويروب
قالان عورتلرى و قىزلارى جوان توركالىز آزاد ايىلدىلەر. «ترقى»
غازىيەسى ئىك ۸۷ نومرسىنده كى تلغراف خىرلىرىنى او خويانلار بىلەلر
كه بى سوزلۈ ظرافت دىگل.

دیمک، عبدالجمیلک حرمخانه‌نده دورت یوزه تک عورت و قیز وار ایمش.

هله من ایستادورم بیلهم که بونک اجنبی لره نه دخلى وار؟
یوروپا ملت لر ینک عبدالحمید حرمخانه سنه ساتاشماعه هیچ بر
حقی یو خدر، و بوکا من بر ذیچه سباب گنوره بیله رم.

اولمچی ساب:

آیا مگر بو بر پیس ایش در؟ نه سببه یوروپالی لار اوز
عمل لرینی کنارده قویوب پازیم یاخامز دان یا پشو بلار؟ مهر یوروپا

قىزە گوستروب اوکا نه دىدىسە او قىزىدە كايىسا يە باش اندىرىدى. من گمان ايلدەم كە عبادت خانە او ولدىغىي ايچۈن قىزىنە جماع عبادت خانەلرە احترام ايامگى تعايم ويرىر، سورا گوردىم كە فيزنىڭ اللدن دوتوب كايىسانڭ ديوارنى دۇزىدە اوپىدى و قىزىنەدە اوپ دىرىدى. بو ايشە منىم تعجبم بىر آزىدە آرتىدى و كايىسانڭ حىاطىنە دوران روسلاردا تەجھىللە تماشا ايدىرىدىم. من اياغىمى ساخلىوب ديانىدىم كە گورىم آخىرى نه او لاجقدر، گوردىم كە قىزىنە اللدن دوتوب هى بش اون قىدمە بىر كايىسانڭ ديوارنى اوپە اوپ كايىسانى دولانىرلار. تماشاقىلار بىر آزىدە چو خالدى، ھامومز تعجب قالمبىشوق فكى ايلدۇرىك كە بورادە بىوك بىر سى اولمالىدىر. دها نە باشكىزى آغريدىم اوچ دفعە بو جور كايىسانى دولانىرلارنى سورا گوردىم كە كايىسانڭ ايچىنە گىرمىك اىستىورلار، مندە ايلار يېرىپ باخدىم گوردىم قاپۇنك آغزىنە هى ايىكىسى آنا و بالا يىخىلوب قاپۇنك آستقانەسىنی اوپىدىلر، سورا دوروب اېچىر و گىتىدىلر. مندە و بىر ايىكى نفر مسلمانلاردىنە ايچىرى گىتىدىك. كايىسانڭ ايچىنە بىر دانە ساغلام يېر و بىر دانە شامدان بورا خامدالىلار. هاموسنى و هى بىرى قدم قدم اوپىپ دولانىدیلار، سورا شام آلوب قىزە ويردىك شامدانا لاردا ياندىرىسون. كايىسادەكى روسلاردا بىر ايشە تعجب قالمشىدیلار، آخرە كشىشكىڭىنى اوپىك اىستىدىلر، كشىش تماشاجى مسلمانلارڭىز بىرىسىنى چاغرۇب سورو شىدىك گور بىر آرورد نە دىيور، مندە بىر آز ياخونا گىدۇب گوردىم كە آرورد دىيور كە كشىش آغا دان راضىلىق ايدىم، او ندىن او ترى كە منىم قىزىيى بىر كايىسا ياخشى ايلدى، من ايندىيەنە جىن بىزىم قالمادى، او مسجد قالمادى، او ملا، او سيد قالمادىك، اونلارە نذر ايلەميمۇم، نە قدر دعالىر يازدىرىدىم، فالە باخدىرىدىم، منىم قىزىيە بىر چارە او لمادى، نىچە و قىتىدىك ناخوش اولوب ياخشى او لمىوردى، آخرە الله طرفىنى اولىسى، يا قىلمە دوشىدى، بىر كە عالمە و فەنە خدمەت ايلەمك بىر گۈزىل و ظىفەدر.

اور دوبادە كىلمك دە من اىچۈن بىر بىويك قلب تىكىن لىگى واقع او لوب: بورادە ياشيان مخلوقاتى ارباب علمك نظرىنە چىكمك ايلە اميدوارم كە «علم بشر» يولىنە ايندىكىم كىشفىت يوروپانڭ «ايتنوغرافيا» دايىرەرنىدە اعتنانىيەلايق بىراڭىز او لا.

اكر بىلە اولسە، مندىن خوشبخت بوساقت هىچ كس دىگل. او لا، بورانڭ قىرسىتائىنە «اھل قبور» زىبارتى بەھانەسى ايلە گىدۇب اولى لرڭ باشلارينىڭ چاناغىدان خلوتىجە بىر نىچەسىنى تاپوب قويىدۇم قوطىيە و كىچىن هفتە پوچتا ايلە گولىرىدىم انگىلتەرەنەك «او قسپور دار الفنوننە»، اما قورخۇمدان پاسىلقانڭ اوستقىنە يازدىم «اور دوباد قەخى» كە حکومت مانع اولماسون. دار الفنونە علاحدە كاغذ يازۇب گوندىرىم وباشلارڭ چاناغىنى بىر بىر تعرىف ايلەميسىم. گوندرىدىم دورت باشك اىكىسى عورت و اىكىسى كىشى باشى در. باشلارڭ ظاھرى تقاو تلىرى بودر كە كىشى باشلارى بىويك و عورت باشلارى خىر دادر، اىكىمچى تقاوت بودر كە كىشى باشلارينىڭ «چەنە»سى بىر آز

آخرە جمیع اسلام عالىمى دولوب حرامخانە ايلە. جمیع مسلمان لار «خادم» كىمى بىر شى اولوبالار. و «مىدار» يوروپالى لار بىزىم حالمىز آغلانىدە، بىزىدە اونلارك اوستقىنە گولورىك. مەرىئە خوانى گورنە آغلۇرىق، اما يوروپالىنى گورنە گولورىك.

«ملا نصرالدین»

شىخ

بو لنكران حقىقتىدە شىخ مەدىنى در.

بو ياووق و قتلردىن غروزنى شەھرىنە بىر شىخ گلوب.

اما آغزىمە شىخ دىيورم، ها، او زىدە گونىدە بىر آروات صىغە ايلىور.

اما نە شىخ!

آنا تىريلەسى

جناب ملا عمۇ! ايندىيەنە جىن بىز ايلە بىلەردىك كە بىزىم آنالارمۇ اوشاقلارنى هىچ زاد اور گەنمىور و هىچ بىر تىرە ويرە بىلەرلىر و هى مەجلىسىدە ايشىدىرىلىك كە مسلمان آرواتلارى او شاقلارنى تىرە ويرە بىلەر، شەركىللە كە ايندى بىزىم آنالارمۇ بو تەمىقىن قورتاردى. دها بزاوزىگە مەلتەرگە يانىنە خجالت چىكەنەنەك. شەركىر ايلىورم كە من بىر گۈن آنا تىريلەسى اوز گۈزىمەلە گوروب بىوندىن سورا دها مسلمان آرواتلارنى بارمسىنە هىچ بىر سوز دىيە بىلەر و ايندىيەنە كىامي نە قدر دالىشىشام ھاموسىنە دە توبە ايلىورم. بو دها آشكار اولان ايشدر، باكودە چوخ آدم بىلەر، و مندە بىر گۈن اوز گۈزىمەلە گوردىم كە بىر نفر مسلمان آرۋادى سەز ياشىنە بالاجە قىزىنە اللدن دوتوب بىوك روس كايىسانى او

فليه تون.

موزالان بىگۈن سياحتتامەسى.

برآى بىوندان قباق گلوب چىخىدىم اور دوبادە.

آند او لىسون اللە كە بورا يە گلەمگىمە چوخ شەركىر ايلىورم. نە قدر كە يول زەھىتى چىكوب سياحت ايلەميسىم - ھامى سەنەك آجىسى دەنچى جانمادان چىخىدى. او قدر شادىم كە اظھار ايلەمگە سوز تاپا يەلىمەر. اللە جمیع او خوجى لارىمى منم كىمى خوشبخت ايلەسون. شاد او لماغىمك سېلى بودر.

علم بىر شەرپىن شەىدىر و بىنى نوع بىر شەرك راحت ياشاماغى علمك ترقى سىنە باغلى در. چىچىك آزارىنىڭ معالىجهسى تاپىلماسىدىي انسان بىر وقت تلف اولوب قورتاردى. مىن مىن در دلەرە چارە تاپىلماسە آدمك بوتون عمرى آخ واي ايلە كىچىر. ايلەكتريك و بۇخار حەممىتى اختراع او لىماسىدىي يوروپاچە راحت ياشاماق مەمكىن او لمازدى. بودر

که بیچاره‌لر یاغیشدن چیخوب، یاغمورا دوشوبور. ایندیده قیزی اوکوزدن بوشاتماق مسئله‌سی اور تایه گلوبور. دیل یالمز حیوان چکیلوب دوروب بر طرفده، قیزدا قالوب کایین آلتدا. اوکوزگ دیلی یو خدر، که بر بر نفر ملانی وکیل ایده که او دا قیزگ طلاقینی ویره. اوز آرامزدی دیلەسن اوکوزده هیچ طلاق ویرمک ایسته‌میور. ایندی امان گونیدر، ملادایی، هرگاه برقاره‌گ واریسه سویله. بیچاره قیزی کایین آلتندام قویماق اولماز. آند اولسون شیخ‌علی‌نک علمینه، که بو سوزلرده برجه دانده یالان یو خدر!

خلاصه چاره! چاره! چاره!

از طرف دوستکن یونجا ساتان.

جوپ

قا زاخдан

♦ ملا عموم! مجموعه‌گزگ ۱۶می ۳۰۰۰ نومرسنده هردم خیال جنابلاری «سنی و شیعه اتحادی طرفدار لرینه مژده» عنوانی مقاهمه‌سینده یازیر که «فازاخ شهرینده شیعه‌لرگ مدرسه‌سیندن اوج سـونـنـی اوـشـاغـنـی چـخـارـدـوبـ قـوـوـبـلـارـ اوـسـبـیـهـ کـهـ اوـجـینـکـ آـدـیـ عمرـ اـلـمـاقـ قـوـوـلـمـاعـهـ عمرـ اـیـمـشـ». اـکـرـ دـوـغـرـیدـانـدـهـ اوـشـاغـلـکـ آـدـیـ عمرـ بـسـ اـیـکـ سـبـ اـیـشـسـهـ اوـاـجـ اوـشـاغـلـکـ بـرـینـکـ آـدـیـ عمرـ درـ بـسـ اـیـکـ اوـشـاغـکـهـ بـرـینـکـ آـدـیـ اـحـمـدـ غـابـ زـادـهـ، اوـبـرـینـکـهـ آـدـیـ جـهـانـگـیرـ قـهـرـمـانـ زـادـهـدـرـ، اوـنـلـارـگـ تـصـدـیرـیـ تـهـایـمـشـ کـهـ قـوـوـلـوـبـلـارـ؟ـ خـیرـ اـکـ سـنـیـ اوـلـمـاقـ جـهـتـنـهـ قـوـوـبـلـارـاـیـسـهـ، بـسـ اـیـمـدـیـ مـکـتـبـهـکـ سـنـیـ اوـشـاقـلـارـیـ نـیـهـ قـوـوـلـمـورـ. بـوـنـدانـ آـشـکـارـ اوـلـورـ کـهـ بوـ سـوـزـ مـحـضـ اـفـتـراـ وـآـچـیـقـ بـرـیـالـانـدـرـ، وـتـکـرـارـ عـرـضـ اـیـدـیـمـ کـهـ بوـ سـوـزـلـرـ شـخـصـیـ بـرـغـرـضـدـنـ، نـفـسـیـ بـرـ مـافـعـتـدـنـ تـورـوـینـ سـوـزـلـرـدـرـ کـهـ بـعـضـ مـفـسـدـ وـمـفـتنـلـرـ اـیـسـتـیـوـرـلـرـ کـهـ بـوـکـونـهـ وـسـوـسـلـرـ اـیـلـهـ اـیـکـ قـرـدـاشـ آـرـاسـیدـهـ عـدـاوـتـ سـالـسوـنـلـرـ، نـجـهـ کـهـ مـکـتـبـهـ اوـخـوـیـانـ سـنـیـ اوـشـاقـلـارـگـ آـتـالـارـنـیـ

خلاصه.

ایندی «چنانق» مسئله‌سیندن برآز فارغ اولوب اوردو بادلی‌لارگ «تلفظ» مسئله‌سنه مشغولم، چونکه بورا اهلی‌نک دانیشقلارینه دقت ایدوب بونی یالمیشم که بو باره‌ده علم وفن ایچون احتراع او لونمالی چوخ مطلب‌لر وار.

ههیان مکتویی برجده بو سوز ایله قورتارماق ایستیورم که مشهور نیمیس تاریخ نویسی شملوسی‌سرگ کتابلارینه آدویرینه طایفه‌لرگ هیچ بريئنک جرکه‌سینه اوردو بادلی‌لاری داخل ایله ییلمیرم. بلکده سه‌ویم وار،

اما بی ایشلر مکا یو خی کیمی گورسنه‌نیر.

سوزگ محتصری، خوراسان کیمی یاچو جستانی گورنده گنه او قدر تعجب ایله‌مدمیم که اوردو بادی گوروب ایدیم. باری پروردگار، قدرتکی تعریف اینمگه عاجزم.

(ما بعدی وار)

مشهدی موزالان بک.

کایسا یه نذر ایلدمیم، ایندی قزیم یاخشی اولوب، گنورشم که نذر مزی ییرینه یتوروک. من کایساندن چخنیدیم و اوز او زیمه یولاده دیبوردیم که بزلرده بو جور آنالار اولا اولا بز گنه دیله ییله ریکمی که آنالارم او شاقلا رنه تریله ویرمیورلر. گنه الله برکت ویرسون باکویه: من بیله ییلدرم که بو جور آنالار گنه آنچاق باکودن چیقار، اوندن او تری که بوراده اولان چوقلی علممالر.... اوزون دانیشان (ما بعدی وار)

اوغورسین

بزیم قوشومز ملا... داینک اوغورسینز بز قیزی وار. بدیخت قیز اوقدر اوغورسینزدر، که هانسی اره کیدیر بیش آی چکمیس اری اولور. معلومدر، که بیله ایش قیزلا رگ او زلریندن آرتیق آتاواناسینه اثر ایده‌جکدر. بلي، بو ایش اونلارگ گونلرینی قارا ایده‌جککدر. بزیم ملافک قیزی تمام دورت اره کیندی. کیمی سی ایکی آییندا، کیمی سی دورت آییندا وفات ایدیلیس. بیش آی چکن اولمادی. بیچاره آتا و آناسی گنجده بز ملا و بز جندار قالمادی، که گیدوب، قیزلا رینه دعا یازدیروب، دوگون دوگدیرمیدلر. چاره اولمادی، اولمادی که اولمادی. آخرده بز گیچه یو خودا بز نفر نورانی شخص بونلارا سویلیوب، که هر کاه ایستیورسینکز قیزیکش اوغورسینز لقی گوتوریلسون، گرکدر اونی بز حیوانه نکاح ایده‌سینکز. علاج ندر؟ بیچاره‌لر، بوغولان چوپدن یاپیشان کیمی، گوتوروب قیزی بز اوکوزه نکاح ایدیللر. ملا دایی آند اولسون بزیم ملا عباسعلی نک عقل و فراسینه، ایندی دوز دوفوز آی تمام او لو بدر، اما اوکوز هله ساغدر. دیمک، که نورانی شخص سوزی دوزایمش. سوزیم بوردا دگلدر. قیزیک اوغورسینز لقی گوتوریلسینکه گوتوریلوبدر. چونکه بیش آیی کیچیدی. سوزیم اوراسیندادر،

قیرمیزی کیمی در، بوده حناذک تائیرندن در، اوچومجی تقاویت بودر که عورتلرگ چانا قلارینک یو خاری سی باتیخ کیمی در، بوده ارلرینک یومورقی نک تائیرندن اولوب. بو تعریفلری خصوصی کاغذده اوندان او تری یازدیم که دارالفنون ده چانا قلاری تشریح ایلینده یاز دیقلایمی نظره آلسونلار.

باشلاری تعریف ایله‌دیکم مکتوب‌ده بونی ده یازمیشام که «داروین» کتابی نک دوره‌مجی فصلنده ۱۲۷ مجی صحیفه‌سنه کشف ایقديگی حیواناتک باشلارینک چانا قلارینه من گوندر دیگم چانا قلار بالمره او خشامیم. بونی دیمک ایله‌من اوکا اشاره ایله‌میم که «داروین» کیمی بر عالم گویا اوردو باد محلوقاتینی نظره آلمیوب احتراع‌انده سهو ایله‌مش اولا، خیر، بو بویوک جرئت در، آنچاق اونی دیبورم که بلکه داروین فاقه‌زارینک اوچومجی صنفینی تعریف ایدنده اوردو باد محلوقاتینی اوچومجی صنفدن خارج ایدوب اوزکه بر فصل‌ده یاز اجاجق‌ایمش، یا اینکه یازوب، من نظریمه چاتمیوب، چونکه واسیلیو فک ترجمه‌سنه یو خدر».

تون، البتھ او منترلو داشدان بىيەي آپاروب بنوره آلتنه قوي، غېرى آلدان او لمادى. و مكتىبىه يارى سنى ويارى شىعە او شاقلارى درس او قويورلار. شام يانان ايو.

كشكول.

پوچھە قوطىسى

پتروفسق ده «جلىيى» يە: اينانيريق، اماھله قالسون.

سليان ده «باخېرە»: حاجى يونس حاجى عبدالغنى او غلى جماعە ايلەدىكى ئىشىدىرىيڭىز، براوزگەلرندىن ده ايشاتىسىك يازارىق. كىداڭى ده «برنفر خالص مسلمانە»: مشەمى جليل ساق او لسوون كە ملت و معارف يولىنده چالىشىر، وبۇندان آرتىق بىركىسى تعریف اينىڭە مجموعەمزرە يە يو خدر.

مدیر و باش محرر: جليل محمد قلى زاده.

اعلانلار

تولىورلر كە اوشاقلارگۈرى چقاردىڭ، آنجاق حىلەلىرىنە ايکى نفردىن غېرى آلدان او لمادى. و مكتىبىه يارى سنى ويارى شىعە او شاقلارى درس او قويورلار.

معلم م. عبدالله حسن زاده.

بنوره داشى

شىشەدە بىر عمامەلى يە يو خودا بىر (منىز) او رەكەدوبىلر كە اونى بىرداشا او خويوب تازە تىكىلمەك اىبوين بنورەسى آلتنه قويوندا، او ايو چوخ مەحڪم او لور، حتى اكىر يىرى بلندە ساخلىيان قىزىل او كۆز شىللاقلاسادا او ايو او چماز، و نىچەگۈن بوندن قباق تازە تىكىلمەك بىر ايو وار ايدى، هان عمامەلى گىيوب او منرى داشا او خويوب بنوره آلتنه قويىدى. الله تعالى مبارك ايلەسون. اىگەرمى ايل تحصىل علم بېهانەسىلە كىرلاادە قالوب آلى بوش قايتماكى ثىرە سى يىلە اولار، خلاصە، او داشى پوسىتە ايلە ساڭىر شەھەرلەدە گوندرىمك اولار. هە كىم ايسەتە كە ايوى قيامتە كىيمىن او چما-

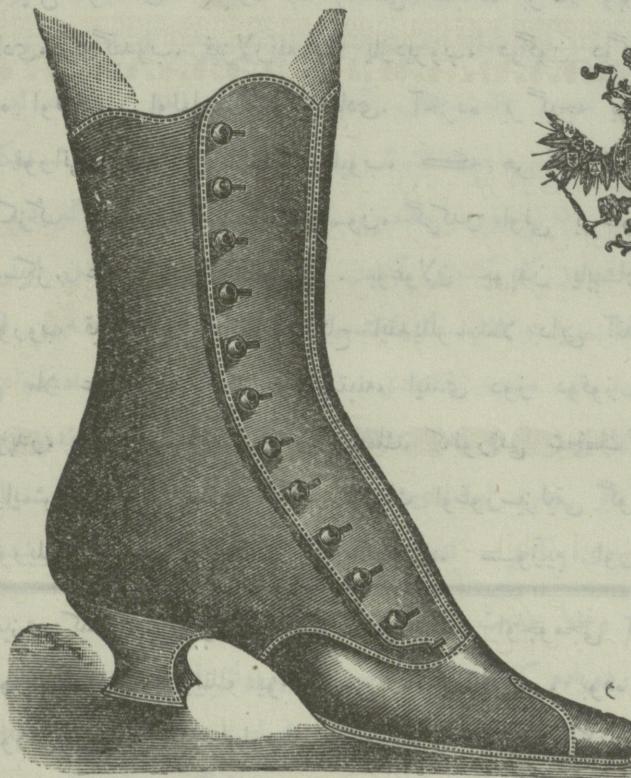
پتر بورغۇدە «ميخائىچىسى» شىركەتكى

چوخ اعلا

آياخ قابلارى

رانتاووئى، تىكىلەمش و وينتلى، هە فاسوندە. هە بىر بويوك

بىلە نشان وار.

ماغازەدە ساتىلىرى.
ФАБРИЧНОЕ КЛЕЙМО

اصل مال لارك او سەنندە

روس — آميريقا رىزىن مانوفاكتوراسىنىڭ شىركىتى.

فېرماسى «أرداوغولنیق»

(اوج گوشەلى)

ТРЕУГОЛЪНИКЪ

روس آميريقا رىزىن مانوفاكتوراسىنىڭ

همان درى اسقلادى و بعضى زاغرا
يردە نىچىنى مال لار

پتر بورغۇك «ميخائىچىسى» شىركەتكىنىڭ

آياق قابلارىنىڭ او ترى «قرىما» و «آپرىتۇرا»

تفلیس ده چیخان «قاوقاز سقايا آرمیا»

غازینه‌سی نک مدیری جناب ب. س. ایسادزه توقع
ایدیم دعواده یارالانلاردان، شکست و خسته اولانلاردان
زحمت چکمگه امکانی اولیانلاردان و دعواده تلف اولان
و فوت اولانلارک عیال و اوشاخلارندان — هر ملت در
اویسه، یوخاری ده آد ویریلن غازینه اداره‌سنه قیز لکده
اویز باره‌رنده مفصل آشاغده یازیلان معلوماتی کوفدرسون
لر: ۱) شکست اولانک فایلیاسینی، آدینی و آناسی نک
آدینی ۲) اونک منصبی و هانسی پولق ده قوللوق ایدیم
دی. ۳) هارالی در و ایندی هاراده اولور. ۴) ایولی در
می، سوبایدرمی و نه قدر اوشاغی وار. ۵) هارادا
یارالانوب و شکست اولوب (شهادت‌نامه کوندرملی)
۶) هانسی «ناغراد» لاری وار. ۷) حسن اخلاقی باره
سنده حکومت‌دن شهادت‌نامه.
بو معلومات اوندان اوتری لازم‌در که اولا، شکست
لره اعانه اولسوون، و ایکمچی — اونلارک اوشاخلاری
تفلیسک یانداه آچیلان یتیم خانه‌یه کوتوروشونلر.

„Kafe LONDON“

تازه آچیلان «قاوه لوندون»

غالاوینسقی کوچده، مانتشیوئک ایوندنه نمره ۶
او بشه‌ستوینونیه سوبرانیانک آلتندنه

محض لاقدیزه و قومپانیاسی نک

معدن و میوه سولاری (یمن‌نادری)

همچنان قهوه، چای، شوکولات، فاکاو، سود، قاتیق، مو-
روژنیه، هر جور پیوو، سویوق زاقوس-قلار، ایستی
پیراشقی لار و غرایله‌لر. تمیزک و سلیمه انتمها مرتبه‌دهد.
فواردلی باغچه‌سی. احترام ایله فیباریدزه و قومپانیاسی.

زورنا لمزگ تازه و کمته نمره‌لری و کتا بلازی باکوده ساتیلیر
پاراپت‌ده وارانسو فسکی و رانکیلسکی کوچه لرگ کونجنده مشهدی ایوب
علی اکبر اوچک دکاننده. خواهش ایدنلر اورایه تشریف گتورسونلر.
زورنالک هر بر نسخه‌سی نک قیمتی علی اکبر اوچک دکاننده
۱۲ قیک‌در. الده ساتانلارده ۱۵ قیک‌در.

اعلان و آبونه قبول ایتمک ایچون ده و کیلمز همان مشدی
ایوب علی اکبر اوچک در.

اعلان

کتابخانه‌مزده هر جور مکتبه و معارفه دایر کتابلار موجوددر. کتاب
تشریح الفرایض، رساله زبدة الاحکام، عمدة الاحکام، عجم دیلی، اوشاق باغ
چه‌سی، نصیحة الاطفال، ترجمة تحفه نصوحیه و تفسیر الاله، آن اثر
مولانا زاده و تبریزگ خریته‌سی ۶۰ قیک و مرآت وطن نیر بری
۱۵ قیک‌دن حاجی علی اصغر محمد راده کتابفروش دکاننده ساتیلور.

بادکوبه‌ده مهمانخانه اسلامیه

Гостиница „Islamia“ въ гор. Баку.

نمره‌لرینک قیمنی ۱ میاندن بش مناته قدر در و آهیز خانه‌مزده
هر جور آسیا ویروپا خورکاری موجوددر، استراحتنی سون
مشتریلردن مهمانخانه‌مزی بر دفعه گلوب گورمه‌لری رجا اولنور.
پاسپورت سز مسافر لرز حمت چکمه سونلر، چونکه دیوان حکمه
گوره قبول اولون میاجاقلار. آدریسمز: غوبرنسکی کوچه،
لاایوچک ایوبینده مهمانخانه اسلامیه

صاحب مهمانخانه اسماعیل محمودزاده:

Баку, Губернская ул. номера „Islamia“. телев. № 1251

گنجه شهرینده بولاتو و سقايا جادده

مهمان خانه اسلامیه

یاخشی تمیز و پاک نومره‌لر، هر جور آوروپا و
آسیا داعماری، هر کس اوز استراحتنی سوورسه بر
دفعه گلوب گورمه‌سی توقع ایلیوریک. مهمان خانه‌مز
تشریف گتورن محترم مسافرار خوشحالیق و راضی‌لیق
ایله قایق‌مقدمه‌درلر.

«اسلامیه» مهمان خانه‌ستن صاحب‌لری: مشهدی تقی
و مشهدی قربان.

اعلان

ایکی نفر غیمنازیا قورتاران روس قیزلاری مسلمان
ایوندنه قیز و اوغلان اوشاق‌لارینه آسیله و درس ویرمک
ایستیور. آلتچیجی قالسه‌تک درس ویره بیله‌لر. اوزگه
شهرده گیتمگی قبول ایلیورلر. خواهش ایدنلر ملانصرادین
اداره‌سندن سوروشونلار.

اعلان

اعلان ایدیرم که میوه‌لری آلوب ساتماق ایچون
مای آیی نک برندن پیاتیغورسق شهرنده قامیسیوننی قانتو را
آچمیشام. قامیسیا ایله هر قسم میوه و یمیش‌لری آلوب
ساتیس‌ام، قابلارک سینوب خراب اولماغینه جواب ویریم.
میوه صاحبی ییش ایلک مدتله کیمی حساب کتابلاری
تحقیق ایله‌مکه مختاردر. باغ صاحب‌لاری، اجاره‌دار‌لاری و
میوه قامیسیونچی‌لاری ایشلریدن با خبر اولوب اعتیار
ایله بیله‌لرلر.

آدریس: پیاتیغورسق شهرنده، تیرسقی اوبلاست‌ده،
مشهدی حسن قلی علی اسکر اوغلی قربانوف.

г. Пятигорск (Терской области.) Машади Гасанъ Алексеевъ
оглы КУРВАНОВЪ.

Пятигорск КУРВАНОВЪ.

كتاب البيان

آدلو تفسیریمز ایکی جلدده تمام اولدی، هدیه‌سی جلدسیز
۳ میان ۵۰ قیک، مجلد ۳ میان ۹۰ قیک‌دن ۴۰ میان ۵۰ قیک
دیک. پوچطه خرجی ۸۰ قیک.

تیفلیس، Воронцовская ул. фабричный тупикъ д. № 2.
Гаджи Ахундъ Мовла‌زاده.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлісъ.
Давидовская ул. д № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САЙРИЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѣНА на ГОДЪ:
Съ доставкою 5 руб.
За границу 6 руб.
ЦѣНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
петита впереди текста 10 коп.
позади " " 7 коп.

Правительственное
Управление
по Тифлисской
области
и Кавказским
territориям

بر مناھ تك مهلت ايله ويريلور | بر مناھ تك

ال ماشينالارى - ٢٥ مئاتلقدن باسلامش

روسييده محضر اوز ماغازالارمzed ساتيلير.

تفليس ده اوچ مخصوصى شعبه وار:

(1) غالاوينسقى كوجهد، ميريمانوفك ايوند، سردار عمارتى تك قباغندە.

(2) واقزال كوجهسندە، ايقېيدجيانسك ايوندە.

(3) آلاباردە، فاخچىنسقى كوجهد، حسن جلالوفك ايوندە.

ساختهلىرىنىن احتياط ايدون.

فابريقه علامتى

«پراوادنيق» شركتى تك

1888

زاافتازيا ده فابريقا آمباري 4
Тифлисъ, Сололакская ул. № 4.

تعмирات موسى مناسبتى ايله

پراوادنيق — لينوله اومى

آلوب او تاقلار ئ فرشىنى دوشەمگى مصلحت كورورىك.

«لينوله اوام» اولان يerde دخى پاركىت، پوللارك رنکلەمگى، نقشى، فرشى، قالى قالىچە، کنارە، موشنبە وغير شئى لازم دىگل
هر قسم فرشە دوشەن شىلەرن «لينوله اوام» او بارەدە ياخشى در، كە جوھرىياتك تائىرنىن خراب اولمۇر، يىرييەندە سىلىنمىز،
آسان تىزلىزىر و همىشە كوزل در.

أوزى او جوز اولا اولا، «لينوله اوام»

مەكمىكىدە، آسانلقدە و كۈچكەكىدە ايندى يە تك شەھرت تاييان جمیع او تاق فرشلىرىنىڭ جملەسىدىن بىرمىجى يېر تو تور،

نوڭادە شاهىدرلر ھمان تحفەلر و تصديقنامەلر كە «پراوادنيق» شركتىه روس و اجنبى سركى
(ويستاواقا) لرنە ويريلوبىدر.

«لينوله اوام» نقشلىرى و حسابى طلب او لونان كىيمى گوندەريلور.

تکیوده «هوئی شیمپون» غازیتہ
ادارہ کی

اکر یا پونیادہ آرواندار اوڑی آچیق کشی لر ایله بیریده ایشل مگ عادت ایله مہ سیدیلر — اد دعدہ
یا پونیالی لارده سلمانلار کیمی ترقی یہ چا تار دیلار (سلا عبد الرشید ابراھیموف)

جلفاده ایران تاجر لری دارازه توکونی ایران مظلوم لاری .